

Grundforløbet på hhx, htx og stx

Vejledning til lov og bekendtgørelse

*Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Gymnasie- og Tilsynskontoret*

Grundforløbet på hhx, htx og stx	2
1. Grundforløbets formål	2
2. Grundforløbets varighed	2
3. Klassedannelse i grundforløbet	2
4. Grundforløbets indhold	2
4.1 Fag og forløb i grundforløbet	2
4.2 Evalueringssamtale og valg af studieretning	3

Grundforløbet på hhx, htx og stx

- Lov om de gymnasiale uddannelser §§ 20-21
- Bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser §§ 3-5

1. Grundforløbets formål

Formålet med grundforløbet er, at eleverne bliver fagligt afklarede før deres valg af studieretning i slutningen af grundforløbet. Det betyder, at grundforløbet skal tilrettelægges, så eleverne udfordres fagligt og møder gymnasiets arbejdsmetoder og de faglige krav, som stilles i gymnasiet og i de enkelte studieretninger. Dette sker både gennem konkret undervisning i de fag og forløb, som indgår i grundforløbet, og gennem evaluering og feedback, som skal tydeliggøre de enkelte elevs faglige niveau og reelle muligheder for at gennemføre det kommende studieretningsforløb.

2. Grundforløbets varighed

Grundforløbet varer tre måneder og afsluttes i den uge, hvor de tre måneder udløber. Afhængig af, hvornår skolen starter undervisningen i august, vil det normalt være første påbegyndte uge i november eller første hele uge i november.

3. Klassedannelse i grundforløbet

Klassedannelsen i grundforløbet skal ske med vægt på intentionen om at udfordre elevernes valg af studieretning, men den enkelte institution afgør selv, hvordan den vil foretage den nærmere fordeling. Det kan fx være ved at inddele eleverne i faste grundforløbsklasser, hvor eleverne følger undervisning i uddannelsens to flerfaglige forløb i grundforløbet, mens eleverne følger undervisning i dansk, engelsk, matematik og samfundsfag på blandede hold, hvor eleverne møder andre elever fra samme årgang. Det kan desuden være hensigtsmæssigt at understøtte klassedannelsen i grundforløbet ved fx at etablere studiegruppestrukturer eller makkerordninger, hvor den enkelte elev tilknyttes en eller flere elever fra samme klasse og eventuelt en lærer med henblik på at skabe en overskuelig social ramme for lektielæsning og skriftligt arbejde.

4. Grundforløbets indhold

4.1 Fag og forløb i grundforløbet

Der skal i grundforløbet indgå undervisning i fagene dansk, engelsk, matematik og samfundsfag. Institutionens leder kan beslutte, at der derudover i grundforløbet indgår undervisning i andre fag. Dette kunne fx være undervisning i 2. fremmedsprog (hhx, stx), idræt eller kunstnerisk fag (stx). Desuden skal der indgå undervisning i nogle af de studieretningsfag, som institutionen udbyder. Endelig afvikles to flerfaglige forløb i grundforløbet: almen sprogforståelse (hhx, stx), naturvidenskabeligt grundforløb (htx, stx), produktudvikling (htx), økonomiske grundforløb (hhx).

Der er ikke krav om, hvor mange timer dansk, engelsk, matematik og samfundsfag skal indgå med i grundforløbet, men det er afgørende, at undervisningen i de enkelte fag og forløb er af et sådant omfang, at eleverne får et grundlæggende kendskab til gymnasiets faglige krav og

arbejdsmetoder. Det kan være hensigtsmæssigt, at undervisningen i 2. fremmedsprog (hhx, stx) og kunstnerisk fag (stx) udskydes til efter grundforløbet, selvom eleverne angiver ønske om dette i forbindelse med deres ansøgning om optagelse på uddannelsen. En sådan udskydelse vil gøre det muligt for eleverne at samtænke deres ønske om valg af studieretning med et eventuelt fornyet valg af 2. fremmedsprog og kunstnerisk fag.

Der er ikke krav om, hvor mange timer der i grundforløbet anvendes til undervisning i nogle af de studieretningsfag, som institutionen udbyder, og hvordan denne undervisning tilrettelægges for eleverne. I undervisningen i studieretningsfagene skal der dog indgå en introduktion til studieretningernes forskellige hovedområder og til de typer videregående uddannelser, som de enkelte studieretninger er målrettet mod. Det er vigtigt, at eleverne gennem undervisningen i studieretningsfagene får en reel mulighed for at møde det faglige indhold og de faglige krav i forskellige studieretningsfag og derigennem opnår afklaring af deres faglige interesser og forudsætninger, før de skal vælge studieretning. Det kan fx ske ved, at eleverne efter en introduktion til de forskellige hovedområder vælger sig ind på introducerende studieretningsundervisning i tre til fire forskellige studieretningsfag og i løbet af grundforløbet modtager undervisning heri på linje med den øvrige, daglige undervisning. Den tid, der anvendes til den introducerende studieretningsundervisning, kan ligesom tid til andre faglige aktiviteter, der understøtter grundforløbets og uddannelsens mål, tages fra uddannelsens samlede undervisningstid.

De to flerfaglige forløb i grundforløbet afvikles i løbet af grundforløbet, således at undervisningen og de afsluttende, interne prøver er afsluttet, før studieretningsforløbet starter i november. Den undervisningstid, der angives for hvert af de flerfaglige forløb i grundforløbet, er omfanget af det antal timer, som den enkelte elev modtager undervisning i. Den tid, den enkelte elev anvender på deltagelse i interne prøver, er undervisningstid. Undervisernes timeforbrug til interne prøver kan ikke medregnes som undervisningstid for de flerfaglige forløb. Den tid, som eleverne anvender til de interne, afsluttende prøver, kan sammen med tid til andre faglige aktiviteter, der understøtter grundforløbets og uddannelsens mål, tages fra uddannelsens samlede undervisningstid.

Det kan være hensigtsmæssigt, at der på den enkelte institution træffes fælles aftaler om, hvordan undervisningen i de enkelte fag og forløb skal tilrettelægges i grundforløbet. Dermed bliver det lettere at sikre sammenhængen mellem undervisningen i grundforløbet og i det efterfølgende studieretningsforløb, hvor en del af eleverne må forventes at modtage undervisning i andre klasser/hold end i grundforløbet.

4.2 Evalueringssamtale og valg af studieretning

I grundforløbet deltager hver elev i en evalueringssamtale, som finder sted i slutningen af grundforløbet inden elevens valg af studieretning. Inden afholdelse af evalueringssamtalen har eleven således modtaget undervisning i grundforløbets obligatoriske fag, de to flerfaglige forløb, udvalgte studieretningsfag samt gennemført den skriftlige screening i matematik.

Evalueringssamtalen gennemføres i nær tilknytning til denne undervisning, og formålet med evalueringssamtalen er at afdække elevens faglige niveau og ønsker til videregående uddannelse samt afklare og udfordre elevens valg af studieretning. I evalueringssamtalen inddrages desuden elevens studievalgportfolio.

Institutionen vælger selv, hvordan evalueringssamtalen afvikles, herunder hvilke(n) medarbejder(e) der varetager samtalen. Det kan fx være lærere, der kender eleven fra den daglige undervisning, eller en studievejleder. Det er afgørende, at de(n) medarbejder(e), der varetager samtalen, har relevant information om og kendskab til den enkelte elevs samlede faglige niveau. Der bør derfor ske en videndeling mellem elevens lærere inden samtalen. Det anbefales, at afviklingen af evalueringssamtalen sker efter nogle retningslinjer, som er fælles for institutionen.

Elevernes valg af studieretning sker tidligst i anden uge af oktober måned. Elevernes ønske om valg af studieretninger afgives skriftligt, herunder eventuelt digitalt, og eleverne skal have mulighed for at vælge mellem alle de studieretninger, som institutionen udbyder. Institutionens leder fordeler herefter eleverne på studieretninger, så flest mulige elevers ønsker tilgodeses inden for de givne rammer. Dette betyder, at der kan være planlægningsmæssige og økonomiske forhold, der gør, at ikke alle elever kan få opfyldt deres ønsker om valg af studieretning. Institutionen bør gøre dette forhold klart for eleverne før studieretningsvalget, og i den sammenhæng kan det være hensigtsmæssigt, at institutionen i forbindelse med studieretningsvalget lader eleverne afgive op til flere studieretningsønsker i prioriteret rækkefølge.